

Ocena kondycji finansowej przedsiębiorstwa w warunkach gospodarki rynkowej

Renata Nesterowicz¹

Wstęp

Kierowanie przedsiębiorstwem to ciągły proces podejmowania decyzji, trafność których decyduje o pożądanym poziomie ekonomicznym i stopniu skuteczności działań gospodarczych. Zmieniające się warunki otoczenia, zwiększająca się rola konkurencji, jak również rosnące wymagania odbiorców wymuszają działania zmierzające do osiągnięcia większej efektywności funkcjonowania jednostki gospodarczej.

Działalność w warunkach niepewności i dużego ryzyka rynkowego wymaga stosowania zasady racjonalnego gospodarowania tj. prowadzenia działalności pozwalającej osiągać maksymalny stopień realizacji założonych celów przy określonym nakładzie środków oraz uzyskiwać optymalny rezultat przy minimalnym wykorzystaniu posiadanych zasobów. Przestrzeganie tej zasady jest możliwe jedynie poprzez dogłębne poznanie mechanizmu funkcjonowania przedsiębiorstwa oraz czynników wpływających na działalność i osiągnięte efekty ekonomiczne. Niezmiernie pomocna w tym jest sprawozdawczość finansowa, która w okresie szybkiego rozwoju gospodarki rynkowej i globalizacji działalności gospodarczej nabrała szczególnego znaczenia. Dostarcza bowiem wiarygodnego materiału źródłowego do ustalenia wskaźników finansowych, które odgrywają doniosłą rolę w podejmowaniu decyzji zarządczych.

Dla przedsiębiorstw funkcjonujących w mechanizmie rynkowym kluczowe znaczenie posiada analiza finansowa, która jest źródłem obiektywnej informacji potrzebnej do sprawnego i efektywnego zarządzania. Przyczynia się do lepszego wykorzystania zasobów, poprawy wyników działalności i sprostania oczekiwaniom właścicieli. Umiejętnie i rzetelnie przeprowadzona jest wręcz niezastąpiona do oceny skutków decyzji podejmowanych w przeszłości i określenia na tej podstawie kierunków dalszego funkcjonowania przedsiębiorstwa.

Głównym celem niniejszego opracowania jest przeprowadzenie oceny wybranych wyników finansowych i zagrożenia upadłością przedsiębiorstwa Inżynieria Rzeszów S.A., na podstawie danych zawartych w sprawozdaniach finansowych za lata 2011–2015. Uzasadnieniem celu jest fakt, że umiejętnie przeprowadzona ocena wyników finansowych przedsiębiorstwa na podstawie sprawozdań finansowych przeszłych pro-

¹ Dr Renata Nesterowicz, Katedra Finansów, Wydział Ekonomii, Uniwersytet Rzeszowski

cesów gospodarczych jest podstawą do podejmowania trafnych decyzji gospodarczych, gwarantujących efektywny rozwój przedsiębiorstwa.

Realizując cel pracy, dokonano analizy wybranych wskaźników oraz oceny parametru Z funkcji dyskryminacyjnej określającej ryzyko upadłości badanego przedsiębiorstwa.

Opracowanie ma charakter teoretyczno-empiryczny.

Znaczenie analizy wskaźnikowej w ocenie kondycji finansowej przedsiębiorstwa

Działalność każdego podmiotu gospodarującego w warunkach gospodarki rynkowej wymaga okresowej analizy. Analiza ta powinna pozwolić z jednej strony na ustalenie, czy dotychczasowa działalność dała zamierzone efekty (*ex post*), z drugiej zaś na określenie kierunków i sposobów doskonalenia dalszej działalności (*ex ante*) [Bednarski 2007: 7].

W warunkach gospodarki rynkowej i zaostrzającej się konkurencji, która niekiedy staje się walką nie tylko o przetrwanie, ale wręcz o byt, zapotrzebowanie na informacje analityczne jest bardzo duże. Bez nich trudno wyobrazić sobie zarządzanie współczesnym przedsiębiorstwem. Duże znaczenie analizy finansowej w zarządzaniu podmiotami gospodarczymi sprawia, że zaczyna ona zajmować wysoką pozycję wśród funkcji zarządzania i coraz częściej zalicza się do funkcji podstawowych. Należy pamiętać, że zarządzanie przedsiębiorstwem staje się coraz trudniejsze i bardziej skomplikowane, dlatego też powinno być oparte na kompleksowej analizie wskaźników finansowych przedsiębiorstwa. Pomyślną egzystencję i rozwój przedsiębiorstwa gwarantują takie czynniki jak: innowacyjność, adaptacyjność, efektywność ekonomiczna, wychodzenie na przeciw potrzebom i wymaganiom stawianym przez klientów. W dzisiejszych realiach przedsiębiorstwa działają bowiem pod ogromną presją rynku, konkurentów, niepewności oraz czynnika czasu. Wczesne wykrycie zagrożeń, szans, ustalenie zmian zachodzących w przedsiębiorstwie i otoczeniu oraz reakcja na te sytuacje nabiera ogromnego znaczenia. Coraz bardziej powszechne jest korzystanie z analizy finansowej w celu uniknięcia zaskoczenia ze strony konkurencji i sytuacji kryzysowych. Przeprowadza się ją również po to, aby dostrzec i wykorzystać szanse efektywniejszego działania danej firmy. Z jednej strony analiza finansowa jest instrumentem zarządzania, z drugiej zaś służy do weryfikacji przedsięwzięć oraz tworzenia warunków i mechanizmów sprzyjających efektywnemu działaniu przedsiębiorstwa [Nesterowicz 2006: 383].

Analiza finansowa jest najstarszym i zarazem najważniejszym narzędziem badawczym oceny działalności jednostki gospodarczej. Jest pojęciem niezwykle szerokim i obejmuje swym zakresem całokształt działalności przedsiębiorstwa. Stanowi część integralną analizy ekonomicznej przedsiębiorstwa, jednakże jest jej najbardziej rozbudowaną częścią.

Przedmiot i zakres analizy finansowej jest bardzo szeroki, w dużej mierze uzależniony od rodzaju przedsiębiorstwa (branży), liczby i szczegółowości dostępnych informacji, czy chociażby potrzeb zleceniodawcy oraz intencji wykonawcy analizy.

Treścią analizy finansowej są wielkości ekonomiczne w wyrażeniu pieniężnym, w tym stan majątkowo-kapitałowy, wyniki finansowe oraz ogólna sytuacja finansowa przedsiębiorstwa.

Analiza wskaźnikowa jest narzędziem służącym do oceny kondycji finansowej przedsiębiorstwa.

Istotą analizy finansowej jest rozpatrywanie określonych zjawisk i procesów finansowych, które odzwierciedlają efektywność działalności całego przedsiębiorstwa. Informacje te są wykorzystywane przy ocenie sytuacji jednostki gospodarczej oraz podejmowaniu racjonalnych decyzji gospodarczych.

Podstawowym celem analizy finansowej jest dostarczenie określonym użytkownikom odpowiednio przetworzonych informacji analitycznych. Oceny te mogą odnosić się do każdego przejawu finansowej działalności przedsiębiorstwa (np. wyjaśnienie przyczyn pogorszenia płynności, spadku wyniku, wysokiej dynamiki kosztów).

Zadaniem analizy finansowej jest ocena finansowej strony działalności przedsiębiorstwa nie tylko w stosunku do założeń planowych, lecz również w stosunku do okresów ubiegłych i wielkości osiągniętych przez inne firmy tego sektora, oraz dokładne wytyczenie kierunków dalszych badań dotyczących czynników kształtujących wyniki finansowe przedsiębiorstwa [Sierpińska, Jachna, 2012: 16].

Trudno przecenić rolę poprawnie sporządzonej analizy finansowej. Jest ona wykorzystywana w procesie zarządzania i w procesie oceny wiarygodności podmiotu gospodarczego przez różne grupy interesów.

Właściwie sporządzona i opisana spełnia następujące funkcje:

- dostarcza kierownictwu przedsiębiorstwa informacji pozwalających na właściwe kształtowanie struktury majątkowo-kapitałowej,
- wspomaga racjonalne kształtowania rozrachunków i przepływów pieniężnych,
- pozwala na bieżącą ocenę sytuacji finansowej i efektywności ekonomicznej prowadzonej działalności,
- umożliwia nadzór i kontrolę nad kosztami, przychodami i wynikiem finansowym,
- pozwala na ujawnienie mocnych i słabych stron oraz szans rozwojowych,
- pozwala na wykorzystanie określonych aspektów kondycji finansowych w różnego rodzaju pertraktacjach z kontrahentami.

Należy przy tym podkreślić, że analiza wskaźnikowa polega na wyrażaniu różnych sfer działalności firmy.

Ocena wybranych wskaźników i parametru Z dla przedsiębiorstwa Inżynieria Rzeszów S.A.

Oceniając wyniki finansowe badanego przedsiębiorstwa, w tabeli 1 zestawiono poddane analizie wybrane wskaźniki.

Jak wynika z ustaleń tabeli 1, złota zasada bilansowa została spełniona, gdyż kapitał własny w całości finansuje aktywa trwałe spółki, oznacza to, że długoterminowe składniki aktywów firmy pokrywane są kapitałem własnym. Srebrna zasada bilansowa również zostaje spełniona, wskaźnik pokrycia majątku trwałego jest większy od jedności, czyli część kapitału stałego finansuje bieżącą działalność jednostki. Jest to sytu-

acja korzystna z punktu widzenia swobody i niezależności finansowej przedsiębiorstwa. Poddając analizie wskaźniki płynności można stwierdzić, że wskaźniki płynności bieżącej w latach 2011–2015 mieściły się w przedziale między 1,36 a 1,49. Oznacza to, że firma nie ma problemów ze spłatą zobowiązań. Wskaźnik szybkiej płynności finansowej jest uzupełnieniem wskaźnika bieżącej płynności. Informuje on o możliwościach spółki spłacania swoich krótkoterminowych zobowiązań aktywami o wysokiej płynności. W badanym przedsiębiorstwie mieścił się w przedziale 0,85–1,41, przy czym najniższe ich wielkości ustalono dla lat 2014 i 2015. Wzorcowa wartość tego wskaźnika wynosi 1, a poziom wyższy niż 1,5 może świadczyć o nieprodukcyjnym akumulowaniu środków pieniężnych (nadpłynność) bądź o nadmiernym kredytowaniu klientów. Poziom wskaźnika poniżej 0,8 świadczyć może o trudnościach płatniczych przedsiębiorstwa. Zatem wielkość tego wskaźnika w badanych latach można uznać za prawidłową. Wskaźnik płynności gotówkowej w spółce Inżynieria Rzeszów oscylował między 0,26–0,65. Uwzględnia on najbardziej płynne środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych. Optymalny poziom tego wskaźnika powinien mieścić się w granicach 0,1–0,2 (10–20%). Określa on, jaką kwotę zobowiązań krótkoterminowych przedsiębiorstwo może pokryć bezpośrednio dostępnymi środkami pieniężnymi. Wskaźnik ten najniższą wartość odnotował w roku 2012, co oznacza, że jednostka może spłacić 26% zobowiązań bieżących środkami pieniężnymi. Natomiast w roku 2015 ustalono wielkość najwyższą, tj. 0,65. W badanych latach poziom wskaźnika znajdował się powyżej 20%, co świadczy o możliwości spłaty części zobowiązań krótkoterminowych bezpośrednio środkami pieniężnymi.

Tabela 1. Wybrane wskaźniki finansowe przedsiębiorstwa Inżynieria Rzeszów S.A. za lata 2011–2015

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015
Wskaźnik pokrycia aktywów trwałych kapitałem stałym	1,91	1,89	2,34	2,39	2,62
Wskaźnik pokrycia aktywów trwałych kapitałem własnym	1,91	1,89	2,34	2,39	2,62
Wskaźnik bieżącej płynności finansowej	1,44	1,35	1,49	1,37	1,36
Wskaźnik płynności szybki	1,25	1,23	1,41	0,85	1,01
Wskaźnik płynności gotówkowej	0,35	0,26	0,34	0,46	0,65
Wskaźnik rentowności sprzedaży	7,01	3,39	3,94	4,18	4,27
Wskaźnik rentowności netto	6,38	2,61	2,89	3,06	3,58
Wskaźnik rentowności aktywów	9,76	3,81	4,80	4,07	8,92
Wskaźnik rentowności aktywów stałych	38,99	16,85	24,44	27,93	63,14
Wskaźnik rentowności aktywów bieżących	13,01	3	5,98	4,87	10,38
Wskaźnik rentowności kapitału własnego	20,37	8,92	10,45	10,46	24,10

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych przedsiębiorstwa Inżynieria Rzeszów S.A.

Poddając analizie wskaźniki rentowności należy stwierdzić, że wskaźnik rentowności sprzedaży w 2011 roku wyniósł 7,01% (była to najwyższa wartość tego wskaźnika w ciągu pięciu badanych lat, co oznacza, że na jedną złotówkę osiągniętą z przychodu ze sprzedaży przypadało 7 groszy zysku ze sprzedaży. Załamanie nastąpiło w roku następnym, tj. 2012, wówczas wskaźnik wyniósł 3,39% (spadek o 3,62%). Po roku 2012 zauważalny jest stopniowy wzrost poziomu wskaźnika, który w 2015 roku uzyskał wielkość 4,27%. Stopniowy wzrost tego wskaźnika po roku 2012 można ocenić jako zjawisko pozytywne.

Wskaźnik rentowności netto sprzedaży w 2011 roku wyniósł 6,38% (był to najwyższy poziom wskaźnika w ciągu pięciu lat), co oznacza, że jedna złotówka przychodu ze sprzedaży ogółem generowała ponad 6 groszy zysku netto. Jak w przypadku poprzedniego w roku 2012 nastąpiło załamanie, w efekcie którego widoczny był spadek o ok. 3,77% (zjawisko negatywne świadczące o spadku zdolności firmy do generowania nadwyżki finansowej w całokształcie działalności). Po tym roku nastąpił stopniowy wzrost wielkości wskaźnika. W 2015 roku wskaźnik ten wyniósł 3,58%.

Wskaźnik rentowności aktywów w 2011 roku wyniósł 9,76% (największa wartość w ciągu badanego okresu), co oznacza, że jedna złotówka zaangażowanego majątku generuje blisko 10 groszy zysku netto. W roku 2012 oraz w roku 2014 widoczny był spadek wskaźnika o kolejno prawie 6% oraz prawie 1% w porównaniu z rokiem ubiegłym. Natomiast w 2015 roku wskaźnik ten wyniósł 8,92%.

Wskaźnik rentowności aktywów stałych w 2011 roku wyniósł 38,99%, co oznacza, że jedna złotówka zaangażowanego majątku stałego generowała prawie 39 groszy zysku netto. W roku 2012 nastąpił spadek wskaźnika, po czym w kolejnych latach następował ciągły wzrost do roku 2015 aż o 46%. W 2015 roku wskaźnik ten wyniósł 63,14% (1 zł wykorzystanego majątku stałego generowała aż 63 groszy zysku netto), jest to zjawisko pozytywne świadczące o wzroście zdolności aktywów stałych do generowania zysków.

Wskaźnik rentowności aktywów bieżących w 2011 roku wyniósł 13,01%, co oznacza, że jedna złotówka zaangażowanego majątku bieżącego generowała 13 groszy zysku netto. Spadek poziomu omawianego wskaźnika nastąpił w latach 2012 oraz 2014 porównując z rokiem ubiegłym. W 2015 roku wskaźnik ten wyniósł 10,38%, był to wzrost o blisko 6% porównując z rokiem poprzednim.

Wskaźnik rentowności kapitału własnego w 2011 roku wyniósł 20,37%, co oznacza, że jedna złotówka zaangażowanego kapitału własnego generowała nieco ponad 20 groszy zysku netto. W roku kolejnym można zaobserwować dość duży spadek wielkości wskaźnika o 11,45%. Od roku 2012 widoczny był wzrost poziomu tego wskaźnika, do roku 2015 wzrósł on o 15%. W 2015 roku wskaźnik ten wyniósł 24,10%. Jest to zjawisko pozytywne świadczące o poprawie efektywności i sprawności działania przedsiębiorstwa w zakresie wykorzystywanych źródeł finansowania w postaci kapitałów własnych.

Następnie analizie zostały poddane parametry Z funkcji dyskryminacyjnych z wykorzystaniem polskich modeli: J. Gajdki i D. Stosa, A. Hołdy w celu sprawdzenia, czy przedsiębiorstwo nie jest zagrożone ryzykiem upadłości.

Wybór tych modeli nie był przypadkowy, bowiem w literaturze przedmiotu wyrażany jest pogląd, że mechaniczne przenoszenie modeli zagranicznych do oceny kondycji finansowej polskich przedsiębiorstw nie jest poprawne metodycznie i na ogół nie przynosi wiarygodnych wyników [Mączyńska, Zawadzki 2002: 127]. Dodatkową barierą są liczne uproszczenia metodyczne [Kitowski 2015: 11]. Wynika to głównie z odmiennych warunków makroekonomicznych danego kraju.

Tabela 2 przedstawia wybrane wyniki finansowe przedsiębiorstwa Inżynieria Rzeszów S.A. za lata 2011–2015 niezbędne do ustalenia parametru Z.

Tabela 2. Wybrane wyniki finansowe przedsiębiorstwa Inżynieria Rzeszów S.A.

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015
Przychody ze sprzedaży	116430,1	136693	4675,6	4676,7	12763,9
Aktywa ogółem	76160,7	93680	973084	114856,2	143168,8
Aktywa obrotowe	57099,1	72492,9	78176,8	96109,3	122952
Aktywa trwałe	19061,6	21186,9	19131,6	16746,9	20216,6
Zobowiązania krótkoterminowe	37772,4	49577	48117,7	66282,2	86528,7
Koszt wytworzenia produktów sprzedanych	108271	132056,3	155383,8	144874,5	339683,5
Zysk netto	7431,2	3570,4	4675,6	4678,7	12763,9
Zysk brutto	9257,7	4507,8	6838,2	5817,9	15929,9
Zobowiązania ogółem	39684	53632,8	52585,7	70132,4	90205,7
Wynik netto	7431,2	3570,4	4675,6	4676,7	12763,9
Koszty sprzedaży produktów, towarów i materiałów	115899,7	135888	155383,8	144874,5	339683,5
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	723,2	364	1652,6	34521,4	20339,3
Zapasy	6645,7	5940	2627,4	2054,8	11569,8
Kapitał stały	36476,7	40047	44722,7	44723,7	52962,9
Zysk ze sprzedaży	8159,6	4636,7	6340,3	6321,3	15163,4
Przychody ze sprzedaży i zrównane z nimi	116430,1	136693	160724,1	144874,5	339683,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych przedsiębiorstwa Inżynieria Rzeszów S.A.

Tabela 3. Wskaźnik parametru Z według modelu J. Gajdki i D. Stosa

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015
W1 – przychody ze sprzedaży/aktywa średnioroczne	1,528743	1,459148	0,004805	0,040718	0,089153
W2 – średnioroczne zob. krótkoter.*360/ koszt wytworzenia produktów sprzedanych	125,5929	135,1524	111,4812	164,7053	91,70399
W3 – zysk netto/aktywa średnioroczne	0,097573	0,038113	0,004805	0,040735	0,089153
W4 – zysk brutto/przychody ze sprzedaży	0,079513	0,032978	1,462529	1,244018	1,248043
W5 – zobowiązania i rezerwy na zobowiązania/aktywa	0,521056	0,572511	0,05404	0,61061	0,630065
Z	1,19086	1,149534	1,851106	2,11032	2,108809

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych przedsiębiorstwa Inżynieria Rzeszów S.A.

Tabele 3 i 4 przedstawiają ustalone wskaźniki parametru Z według modeli: J. Gajdki i D. Stosa oraz A. Hołdy.

Jak wynika z ustaleń, według modelu J. Gajdki i D. Stosa parametr Z wynosił w 2011 r. 1,19086, co świadczy o dobrej kondycji finansowej przedsiębiorstwa, minimalizującej prawdopodobieństwo wystąpienia bankructwa. W 2012 roku sytuacja finansowa przedsiębiorstwa nieznacznie pogorszyła się o 0,041326 i wynosi 1,149534. Pomimo spadku nie świadczy to jednak o zagrożeniu bankructwem, ale o dobrej kondycji finansowej firmy.

Tabela 4. Wskaźnik parametru Z według modelu A. Holdy

Wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014	2015
W1 – aktywa obrotowe/zobowiązania krótkoterminowe	1,511662	1,462228	1,624699	0,040718	0,089153
W2 – zobowiązania i rezerwy na zobowiązania aktywa ogółem	0,521056	0,572511	0,05404	164,7053	91,70399
W3 – zysk netto/aktywa średnioroczne	0,097573	0,038113	0,004805	0,040735	0,089153
W4 – zobowiązania krótkoterminowe średnioroczne*360/koszty sprzedaży produktów, towarów i materiałów	117,3261	131,3414	1,462529	1,244018	1,248043
W5 – przychody ze sprzedaży/aktywa średnioroczne	1,528743	14,59148	0,05404	0,61061	0,630065
Z	1,94403	3,96905	1,851106	2,11032	2,108809

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań finansowych przedsiębiorstwa Inżynieria Rzeszów S.A.

W następnych latach, to jest 2013 i 2014, wskaźnik przejawiał tendencję wzrostową. Dopiero w 2015 roku wskaźnik uległ niewielkiemu obniżeniu. Pomimo niewielkich wahań sytuacja finansowa przedsiębiorstwa jest na bardzo dobrym poziomie.

Ustalone wartości według modelu A. Holdy potwierdziły dobrą kondycję finansową badanego przedsiębiorstwa. W roku 2011 wartość wskaźnika wynosiła 1,94403. W 2012 roku wskaźnik wzrósł o 2,0252 i wynosił 3,96905. Rok 2013 należał do gorszych lat, ponieważ wskaźnik zmalał o 2,117944 i wynosił 1,851106. Kolejny rok był wyraźnie lepszy od poprzedniego. Parametr Z wynosił 2,11032, w następnym roku wykazał lekkie obniżenie wartości, co nie zmienia faktu, że spółka wykazuje dobrą kondycję finansową.

Na podstawie przeprowadzonej analizy wybranych wskaźników w przedsiębiorstwie Inżynieria Rzeszów S.A. należy stwierdzić, że pomimo trudnej sytuacji przedsiębiorstw, w tym szczególnie branży budowlanej w latach objętych badaniem w związku z rozprzestrzeniającym się kryzysem gospodarczym oceniana spółka wykazała wskaźniki w wielkościach przekraczających zalecane wartości dla tej branży. Świadczyć ten fakt może o skutecznym zarządzaniu całym przedsiębiorstwem.

Zakończenie

Uzyskiwanie przewagi konkurencyjnej wymusza zmiany w systemie podejmowania decyzji w zakresie pewniejszych, lepszych i szybszych informacji dla kierownictwa [Skowronek-Mielczarek, Leszczyński 2008: 239]. Niewątpliwie takich informacji dostarcza analiza wskaźnikowa, przeprowadzona zgodnie ze sztuką ekonomii, a bazująca na rzetelnie sporządzonej sprawozdawczości finansowej.

Przeprowadzone badania pozwalają wnioskować, że ostatnie lata nie były łatwe dla branży budowlanej, na co złożyło się wiele czynników. Realizacja nierentownych

kontraktów infrastrukturalnych, trudności w dialogu z inwestorem publicznym czy też ograniczona liczba przetargów na projekty z poprzedniej perspektywy unijnej niekorzystnie wpłynęły na wyniki finansowe spółek tego sektora. Analizowana spółka jednak utrzymała dobrą kondycję finansową. W każdym z badanych lat wynik finansowy zamykała zyskiem, co może świadczyć o prawidłowym zarządzaniu przedsiębiorstwem, a szczególnie finansami.

Jak dowodzą przeprowadzane badania, rok 2014 przyniósł firmom budowlanym, także badanej spółce pewne oznaki ożywienia. Rynek ten bowiem ma szansę na odbudowę finansów w dłuższej perspektywie, związane to jest bowiem z nowymi funduszami europejskimi oraz przetargami w sektorze energetycznym.

Reasumując należy podkreślić fakt, że podejmowanie trafnych i szybkich decyzji gospodarczych wymaga stałego dopływu kompleksowych i rzetelnych informacji gospodarczych. Na ich podstawie podejmuje się zarówno decyzje strategiczne, a więc te, które określają podstawowe parametry układu gospodarczego, jak i decyzje taktyczne oraz operacyjne, dotyczące bieżącej działalności przedsiębiorstwa, oraz likwidacji niepożądanych odchyleń od założonych wzorców [Nesterowicz 2014: 320].

Informacje wykorzystywane w procesach decyzyjnych mogą mieć charakter syntetyczny i analityczny. W warunkach konkurencji zapotrzebowanie na informacje zwiększa się. Powoduje to równocześnie wzrost zapotrzebowania na analizę wskaźników finansowych, gdyż dopiero informacje przetworzone i zinterpretowane mogą służyć podejmowaniu decyzji.

Analiza finansowa pełni więc istotną rolę w ocenie wyników działalności przedsiębiorstwa z wykorzystaniem analizy wskaźnikowej oraz funkcji dyskryminacyjnej. Uzyskane dzięki niej informacje o prawidłowościach rozwoju i wzajemnych powiązaniach przyczynowo-skutkowych między zjawiskami ekonomicznymi są wykorzystywane do podejmowania decyzji w zakresie zarządzania mających usprawnić funkcjonowanie przedsiębiorstw w warunkach gospodarki rynkowej.

Bibliografia

- Bednarski L., 2007, *Analiza finansowa w przedsiębiorstwie*, PWE, Warszawa.
- Kitowski J., 2015, *Metody dyskryminacyjne jako instrument oceny zagrożenia upadłością przedsiębiorstwa*, Wyd. Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów.
- Mączyńska E., Zawadzki M., 2006, *Dyskryminacyjne modele predykcji upadłości przedsiębiorstw*, „Ekonomista” nr 2.
- Nesterowicz R., 2006, *Znaczenie analizy ekonomiczno-finansowej w zarządzaniu przedsiębiorstwem w warunkach gospodarki rynkowej* [w:] *Uwarunkowania przedsiębiorczości – aspekty ekonomiczne i antropologiczno-społeczne*, red. K. Jaremczuk, Wyd. PWSZ, Tarnobrzeg.
- Nesterowicz R., 2014, *Sprawozdawczość finansowa i jej rola w ocenie wyników działalności przedsiębiorstw*, „Nierówności Społeczne a Wzrost Gospodarczy” nr 39, red. M.G. Woźniak, Wyd. Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów.
- Sierpińska M., Jachna T., 2012, *Ocena przedsiębiorstwa według standardów światowych*, PWE, Warszawa.

Assessment of the financial condition of the company in a market economy

Summary

The main objective of this paper is to attempt to evaluate the selected financial ratios as a tool to assess the financial condition. The source material for the analyzes are empirical data contained in the financial statements of the company Inżynieria Rzeszow S.A for 2011–2015.

Financial reporting is useful because the company not only to the proper interpretation of numbers but above all to make better use of resources, improve performance, meet market needs and expectations of the owners. Thus it aims to facilitate the decision, which will ensure the effective development of the company in the future.

It is important to emphasize the fact that the modern world is constantly changing, which are dynamic caused by the influence of the processes. These processes are; social, economic, political and cultural characteristics of each of which is subjected to the process of globalization treated primarily as a phenomenon or state of the global economy.

The development of the market economy and globalization increases the demand of enterprises for economic information. In the modern economy, information is regarded as one of the important resources of the organization and is the subject of management. This information flow from the analyzes assess the financial condition and significantly determine investment decisions and financial.

Keywords: financial indicators, reporting, finance, management, company.